

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐURSKAPUR

Nr. 48

Lýsingarprísir fyrri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardag 17. desember 1949

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

23 Árg.

FISKASØLA...

Fyri síðsta bardaga skrivaði hetta blað ár um tað skil, fiskasøla Føroya var undir, tað fanst at, at Føroya Fiskaexport lat privatmenn senda dampara til Grønlands fyrri har at taka fiskin frá føroyskum skipum fyrri prísir, ið lógu so lágt, at tað var ein spurningur, um tað ikki loysti seg betur fyrri fiskimannin onga tíð at havt drigið tann fiskin, ið seldur varð til henda dampara. Á tingi striddust javnaðarmenn fyrri, at at fiskimenn skuldu verða umbodaðir í Føroya Fiskaexport í mun til tann part, teir áttu í veiðuni, so teir kundu vera við til at gera av allar spurningar, ið høvdu við fiskasølu at gera.

Men eingin lætst um vón!

Aftaná bardagan varð Føroya Fiskasøla stovnað. Á Løgtingi og her í blaðnum hardust javnaðarmenn fyrri, at fiskimenn skuldu fáa vald til at velja heiltina av stjórnarlimunum í hetta felag, tí at teir eftir sáttmálanum eiga um helvt at fiskinum. Tað má vera skeið, at fiskimenn ikki skulu hava eitt orð at siga yvir, hvussu tann fiskur, teir veruliga eiga, verður seldur. Men eingin lætst um vón heldur hesa ferð.

Í ár hefur Brockie havt dampara í Grønlandi sum so mong ár áður. Hann hefur keypt fiskin frá føroyskum skipum, ið hava verið noydd at selt til hansara. Og aftur hefur hvør einstakur føroyskur fiskimaður mist hópin av peningi við hesi sølu.

Tað er meir enn harmiligt, at so er.

Men er tað nú rætt — so sum 14. Septbr. gjørdi — at leggjast fyrst og fremst á Brockie fyrri hetta. Var tað ikki beinari at latið meginpartin av deiluna skolað yvir hövðini á timum, ið stjørna Føroya Fiskasølu, og sum óivað hava samtykt og góðkendt bæði at Brockie sendi dampara til Grønlands, og hvat fiskaprisurin skuldi vera? Var tað ikki beinari at deilt hesar menn fyrri teirra áræðisloysi, at teir enn ikki eru so mikið fyrri seg komnir, at teir sjálvir sendu

skip til Grønlands og harvið spardu fiskimonnum — og reiðarum — stóran pening? Tí munur hevði verið á, um bert fraktútreiðslur vóru at gjalda og nú, ið privatmaður hevur fingið loyvi at raka kanska út móti milliúnini av fiskimanna partinum til sín í vinningi.

Ella hvi leggur blaðið ikki harðliga á tingið, ið hevði í valdi sínum at geva fiskimonnum eini nógv ræði í Føroya Fiskasølu og reiðarunum, so sum javnaðarmenn skutu uppá?

Nei, 14. Septbr. — hesin bendilormur í føroyskum politikki, ið liðar seg sundur millum stórsolumenn, keypmenn, arbeiðsgevarar, bóndur, fiskimenn og arbeiðarar fyrri at fáa teir allar samlar til stemmukýr hjá loysingarflokkinum — hann loypur á hetta blað og javnaðarflokkin og leggur okkum undir at verja Brockie og peningamannavaldið í Føroyum. Hetta ger blaðið nú, aftaná at blaðstjóri tess uttan iv hevur sitið úti á bókasavninum og lisið tær greinir. Fø. Sosialdemokraturniður gjøgnum tíðirnar hevur skrivað um hetta mál; men at klikkja okkum fyrri stóðu okkara til hetta mál, samstundis sum hann ger orð okkara til síni egnu og tveitur okkum yvir í hin partin, tað mátt verið heldur groft, men tað merkir mannin — tó tað kann gott vera, at ein partur av føroyingum er so bláoygdur at trúgva, at 14. Septbr. hevur funnið nakað nýtt.

At 14. Septbr. er ósmæin í framferð síni, munu vit ikki vera einsamallir um at hava lagt til merkis, og at blaðið ikki fynast fyrri at fara heldur lætt um sannleikan stundum er ikki ókent; men makan til tann frekleika, »14.« hevur sýnt í hesum fori, kann ein bara venta at finna eina staðni í verðini — í »14«.

A.S Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik

Leygardagin 24. desember og leygardagin 31. desember verða mjólkasølan og skrivstovan stongdar kl. 14 og mánadagin 26. desember allan dagin.

Tórshavn, 15-12-1949.

Oyrnafjallsnevndin, har P. M. Dam er formaður, samtykti longu í fjør heyst at heita á Føroya Fiskasølu um at taka á seg allan vöru- og fiskaflutning í samband við grønlandsveiðina, og at gera hetta við Oyrnafjalli sum miðdepli.

Stjóri Farms samráddist leingi og drúgvan við Føroya Fiskasølu, ið bar seg undan og gjørdi sáttmála við Brockie.

Sama mál er aftur í heyst reist av Oyrnafjallsnevndini!

Fer nú at bera betri til?

Løgið val

Hósdagin hittu vit ein trolaramann, ið segði: »Vit vóru tveir, ið fylgdust út á skrivstovu Føroya Fiskimannafelags í dag at velja formann. Tað undraði meg stórliga, at valið ikki var dult. Vit fingi seðið, har vit eisini skuldu seta okkara egna navn á, og vit skuldu skriva við sama borð, sum triggir menn sótu. Men mest undraði tað meg, at ein av hesum monnum var sjálvur felagsformaður Dánjal Klein. — Eg hevði ætlað mær at stemma uppá Jákup í Jákupsstovu, og tað gjørdi eg eisini, meðan hin maðurin stemmaði uppá Dánjal Klein, sum hann óivað hevði ætlað áðrenn. Eg haldi tað vera skeið, at valið ikki er dult, og hetta má rættast til næstu ferð; men tað má vera spinnandi galið, at valevni skal hava loyvi at sita inni og sjálvur siggja, hvønn limirnar velja.«

Og vit halda tað sama sum hesin maður.

Harrin náði tey

»Tingakrossur« finst at, at Havnar kommuna letur seta upp tvær barakkir við hospitalið, og at hesar barakkir »skulu fyllast við fremmandum arbeiðarum.« So spyr blaðið: »Er tað ikki at nærkast uppi á hospitalinum, sum hevur hópin av ungum gentum í sini tænastu?

Harrin náði tey, sum har skulu halda stýr á, tá ið tann tíð kemur!«

Hetta ljóðar meir enn løgið! Vit noyðast at spyrja blaðið: Er tað genturnar, ið blaðið sipar til, ella metir blaðið arbeiðarar so lágt, at ein fær varhugan av, at teir ikki eru mætari enn krýatúr?

Hvat mundi blaðið havt at sagt frá, um hesar barakkir skuldu hýst verkfrøðingum t.d. ella lat okkum siga bilstjórum? Mundu teir fingið somu umrøðu, ella heldur tað teir vera »nakað meir« enn arbeiðarar?

TELEGRAMMER I JULEN

D. 24. og 31. december fra kl. 17 til næste morgen kl. 7 modtager radiostationerne i Thorshavn og Tveraa kun sådanne telegrammer mellem Søderø og de andre øer, som er af livsvigtig betydning.

Iøvrigt anmodes publikum om også i egen interesse at indlevere jule- og nytårstelegrammer i god tid. De kan indleveres en eller flere dage før afsendelse ønskes. Dette gælder også telegrammer til steder udenfor Færøerne.

Endvidere henstilles til publikum i Thorshavn by såvidt muligt de pågældende dage at indlevere telegrammer personligt eller pr. bud, da stationens telefoner fortrinsvis vil blive benyttet til bygdeekspedition.

Thorshavn telegrafstation,

C. Olsen

d. 13/12 1949.